

Poštovani i dragi čitatelji, pred vama je novi, tematski broj našeg časopisa kojemu je ambicija odgovoriti na pitanje tko je suvremeni odgajatelj. *Piece of cake*, reći ćete, pa to valjda danas svi znaju. I ne samo da znaju, nego se i ravnaju po tim svojim neupitnim znanjima, posljedice kojih nerijetko osjećamo na svojoj koži. Pokušajmo razuvjeriti sveznalice. Već i površni uvid u recentnu literaturu pokazuje da se ne radi o jednostavnom pitanju na koje je moguće jednoznačno odgovoriti. Optimisti, kojima nedvojbeno pripadam, reći će: odlično, bez obzira na to, važno je da se ovo pitanje legitimira kao krucijalno u teoriji i praksi ranog i predškolskog odgoja. Radovi koji su pred vama dokazuju upravo navedeno – raznolikost tema, pristupa, polazišta, ideja i zaključaka kojima se autori pokušavaju približiti odgovoru na postavljeno pitanje. Jesu li uspjeli? Naravno da jesu. A jesu li dali konačne odgovore? Naravno da nisu. Jer, još dok se boja na ovoj tiskovini nije ni osušila već se može raditi na drugoj, istog naslova. Pa u čemu je onda 'kvaka 22'? Prije svega u činjenici da je navedeno pitanje potrebno motriti kao priču bez kraja i konca suvremenih stručnih i znanstvenih rasprava. Upravo stoga, ono ne 'trpi' jedan i jednoznačan odgovor. Reći ćete: super, tako uvijek odgovaraju oni koji u osnovi ne znaju što reći, a mi koji postavljamo pitanja ostajemo bez pravih odgovora. Možda ste u pravu, no ja ću se osobno uvijek radije odlučiti za smjerokaz nego za ucrtani put,

Nakon gotovo desetak godina, našla sam se po prvi put u ovom malom tijesnom okviru, no nije mi 'neudobno' jer su moje gošće prof. dr. sc. Jasna Krstović kao uvodničarka, osoba koja neumorno utire put razvoju djelatnosti, i doc. dr. sc. Sanja Tatalović Vorkapić, gošća urednica, zbog koje sam se prvi put, zbog njezine velike angažiranosti, u vlastitom časopisu osjetila kao gost. Hvala, Sanja, na tome. Proteklo vrijeme obilježio je konačan rast duha, a razvoj solidarnosti i povezanosti pozitivan su rezultat

za razmišljanje i propitivanje umjesto prihvaćanja tuđih pravih odgovora i ispravnih načina tumačenja. To je nedvojbeno teži put na koji ne krećemo stoga jer je teško, već je teško zato jer se ne usuđujemo krenuti! Međutim, to je jedini put ukoliko želimo da vrata novih spoznaja ostaju uvijek otvorena. Pokušajmo onda otvoriti prostor mogućih smjerokaza koji nas mogu odvesti do nekih elemenata za odgovor na postavljeno pitanje. U okolnostima ograničenja koja proizlaze s jedne strane iz prirode ovog teksta i još više fizionomije samog broja, pozornost ću usmjeriti znatno više na subjektivni, osobni diskurs pojedinca u razvoju njegova profesionalnog identiteta. Ta je dimenzija bila svojevrsna crvena nit koja je urednicu vodila pri odabiru radova koji se nalaze u ovom broju. Pokušaj je to ukazivanja na važnost procesa kroz koji osoba nastoji integrirati svoje različite uloge i statuse kao i svoja različita iskustva u koherentnu sliku o sebi. Urednica nas odabranim radovima podsjeća na višedimenzionalnost profesionalnog identiteta odgajatelja, naglašavajući pritom svoju perspektivu pozitivnog psihologa. Takvim diskursom pokazuje nam koliko je u stvari kvaliteta odgojno-obrazovnog procesa duboko zavisna od osobnih ideala, osjećaja, stavova, strasti i uvjerenja svakog odgajatelja. Bojim se da je upravo ova dimenzija odgajateljske profesije najviše stradala u naletu novih, dominantnih, pretežito menadžersko-tehnicističkih teorija profesionalizma koje

tragedije koja je zadesila naše ljude i djecu u Podunavlju. Izbori za Europski parlament održani su u svibnju i oni će na konkretan način utjecati na politiku ranog odgoja i obrazovanja i na institucionalno djetinjstvo. Jesmo li mogli bolje? To ćemo tek vidjeti. U tijeku je rasprava o Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj. S obzirom na marginalan status koji je rani i predškolski odgoj imao u prethodnom dokumentu, doživljavam ovo kao važnu stvar za djelatnost. U skladu s time, tema broja logičan je

na pripadnike profesije gledaju kao na tehničare obrazovane za davanje točnih odgovora, a ne profesionalce obučene da razmišljaju i propituju (Moss 2008.). Iz tih, razloga, razumljivo je zalaganje za profesionalizam u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju koji će biti pokazatelj individualnog identiteta, samoidentifikacije, koji omogućuje da pojedinci promišljaju svoje ponašanje koje se u praksi prepoznaje kao kvalitetna i učinkovita praksa (Dalli, 2007.). I na kraju pitanje svih pitanja: Možemo li to napraviti i tko će u tim procesima 'nositi barjak'? Optimist u meni nedvojbeno više: naravno i neupitno da! Što se tiče 'barjaktara', također nemam dileme. Sylva i Staggs su još 2006. upozorili da *nikad nije postojao važniji trenutak od ovoga da odgajatelji ustanu iznad ograde i glasno viknu u što vjeruju*. Jer još uvijek postoje tvorci politike koji ne razumiju ključnu ulogu ranog i predškolskog odgoja kao polja rada, a još manje značaj odgajatelja kao značajnog drugog u procesima odgoja i obrazovanja male djece. I zato sami predškolski profesionalci moraju zagovarati ono što prati njihov vlastiti profesionalizam, a sposobnost da se promisli i evaluira vlastita profesionalna uloga, njezina praktična primjena i vlastito razmišljanje o njoj moraju biti ključ za daljnji razvoj profesionalizma.

Prof. dr. sc. Jasna Krstović
dekanica Učiteljskog fakulteta u Rijeci

Krstović J.

rezultat propitivanja. Bojana Gotlin je, vjerujem, dostojna Maričina zamjena. Drukčijeg stila i nastupa, no opet vrlo osobna i upečatljiva, kakve već jesu žene s kojima surađujemo :-)). Dobro došla, Bojana! U sljedećem broju prikupljamo različite primjere kvalitetne prakse iz naših vrtića i pozivamo vas na sudjelovanje. Uživajte u nadolazećem ljetu.

S poštovanjem, Helena.

Helena Buzvić

uvodnik